

met sloepen, afwezen, omdat zij een zekere winst niet voor een onzekere uitslag wilden riskeren. De dienaren vonden dat de beste methode tot behoud van de banken, een voorzichtig toezicht was. De Hoge Regering heeft het bevel tot het stilleggen van de duikerij bevestigd, maar bevelen dat er op de banken bij gelegenheid onverwacht gepatrouilleerd moet worden. [fol. 1951] De dan aangehouden thonys dient men te confisqueren en de bemanning moet men in de boeien slaan. In de brief van 8 april opperden de dienaren te Tuticorin om de chancoduikerij te belemmeren met gebruik van sleepankers. Het is het bestuur medegedeeld dat de Hoge Regering daarover in eerdere of latere brieven niets had vernomen. Dit voorstel om de banken om te ploegen is slechts een voorwendsel om ze voor de Compagnie onvruchtbaar te maken, net zoals eerder was aangevoerd dat het bekende soeriam de chanco's verteerde, dan wel dat calicay schade had aangericht, of dat door storm de banken met zand waren overspoeld. Dit zijn slechts schandelijke voorwendsels die het vermoeden wettigen, [fol. 1952] dat de dienaren hun eigen beurs willen spekken ten koste van de Compagnie. Om dit te voorkomen is gouverneur Lubbert Jan van Eck opgedragen middelen te beramen om aan zulke trouweloze praktijken een einde te maken. In de hoop dat dit nog meer zal toeneemen, valt er niets te zeggen over de verpachting van de chancoduikerij te Mannar voor f 7746,-, of f 26 meer dan het voorafgaande jaar. Betreffende schepen en vaartuigen werd vernomen dat het retourschip Overnes door zware regen en andere belemmeringen pas op 21 november 1763 uit Galle is vertrokken met een lading t.w.v. f 348.685. De Drie Papegaaien en Vrijburg waren pas op 7 februari 1764 weggezonden met een lading van f 695.904. [fol. 1953] De Overnes en De Drie Papegaaien zijn voor de Kamer van Amsterdam bestemd en de Vrijburg voor de Kamer van Zeeland. De Overnes had uiterlijk 15 november moeten vertrekken en de twee andere schepen uiterlijk 31 januari. Het bestuur is de stipte naleving van deze bevelen nog eens serieus onder ogen gebracht, al zou het door omstandigheden het vroegschip tot eind januari moeten aanhouden en de laatste schepen zonder de retouren uit Surat moeten laten vertrekken. Zulke wijzigingen zijn meer aanvaardbaar, dan de kostbare schepen, door het overtreden van bevelen die berusten op jaren ervaring, onnodig in gevaar te brengen. Conform de generale missiven van 8 mei en 20 oktober 1764 zijn als retourschepen aangewezen de Eendracht, [fol. 1954] Kievitsheuvel, Luxemburg en Damzicht, de twee laatste in plaats van de Keukenhof en Torenvliet. Gezien de voorraden zijn deze schepen nodig. Naast de restant-retouren, die het bestuur volgens de memorie van 8 februari 1764 nog had ontvangen, voerde de Damzicht uit Malabar nog 523.876 pond peper aan en, zoals onder de inkoop reeds gemeld, waren er op de overwal 699 balen textiel overgebleven, exclusief nog 600 balen koffie te Galle. Er moet overeenkomstig de bevelen in de brief van 14 juli 1763 bij het beladen van de ruimen gebruik worden gemaakt. Naar Ceylon is voor f 1.822.467 verzonden, waaronder aan gouden en zilveren spetie f 1.033.828, en ook nog met de Westfriesland voor de inkoop van textiel aan goud voor f 68.333. Uit Ceylon is ontvangen voor f 59.898. De Hoge Regering is ontevreden [fol. 1955] dat van het bevel om ieder van de retourschepen te verzwaren met 100.000 pond rivierstenen werd afgeweken door verdeeld over de drie schepen 400.000 pond te gebruiken. Het bestuur is over deze zorgeloosheid een verwijt gemaakt en tevens dat met het oog op de leeftijd en ziekelijkheid van schipper Jakob Wiebe, opperstuurman Thomas Klim als tweede opperstuurman op de Overnes werd aangesteld. Dit is in strijd met de bevelen van Heren XVII en is daarom voor rekening van het bestuur gelaten. De in 1763 direct uit Batavia naar Ceylon gezonden schepen Huis te Boede, de bark Vrijheid, de sloep de Papegaai, de retourschepen Overnes en Vrijburg, [fol. 1956] de pantjalangs Vrede, Concordex, Bestendigheid, Toezicht, Baak en het Haasje zijn op 3 en 5 juli, 15 en 16 september, 21 en 26 oktober 1763, 23 en 26 januari 1764 voorspoedig aangekomen. Van Kaap de Goede Hoop is de hoeker Meermin met 16 doden aangekomen, de Jonge Lieve voor de kamer van Amsterdam met 14 doden en de Damzicht voor de kamer Zeeland met 5 doden. Met verdriet is geconstateerd dat het bestuur heeft bericht, dat er zoveel tegenslag is geweest dat de Giessenburg met 77 doden en 139 zieken is aangekomen, Lekkerland met 108 doden en 95 zieken, Duinenburg met 110 doden en 227